

Odelsgutten fra Åsgrenda som ble jernbanemann.

Dette er historien om Sivert Nilsen Lillemo som vokst opp i Åsan (Lillemoås) i Åsgrenda, og som senere tok navnet Sivert Moxnes og gjorde karriere i NSB.

Søndag 25. oktober 1845 ble Nils Sivertsen og Ane Larsdatter viet i Værnes kirke. Nils kom fra Nigala og Ane fra Røddesnes. Ane var nok god og rund da hun gikk oppover kirkegulvet og kunne nok ikke skjule at hun gikk med barn. For allerede onsdagen etter bryllupet, - den 29. oktober 1845 fødte hun en kraftig gutteplugg.

Halvannen uke senere, den 9. november ble gutten båret til dåpen i Værnes kirke og han fikk navnet Sivert.

Da Sivert ble født, bodde familien på "Røsneset" hos Anes foreldre, men ikke lenge etter kjøpet Nils og Ane gården Søndre Lillemo (Gnr. 155 br. 2) i Åsgrenda og flytta dit.

Her vokste Sivert opp og han fikk etter hvert 8 søsken. Sistemann døde imidlertid like etter fødselen

Søskenflokket besto av:

1. Sivert Nilsen Moxnes 1845 - 1924
2. Lars Nilsen Lillemo 1848 – 1927 (Åsan)
3. Randi Nilsdatter 1851 – 1909, gift med Johan Iversen Lånkemo
4. Petter Olaus Nilsen Sorte 1854 – 1922 gift med Randi Sorte (Nigala)
5. Karen Nilsdatter (1857 – 1940) gift med Petter Tomassen Lilleeidum (Marken)
6. Ingeboranna Nilsdatter Granås 1859 – 1910 (Mor til Anna Granås i Øver-Eidum)
7. Anna Nilsdatter (1863 -) gift med Lorents Larsen Kvittum, Meråker
8. Nils Nilsen (1867 – 1867)

Det er sagt om Sivert at han var en spilloppmaker og gjorde mange troskyldige sprett og fantestreker som guttunge. Han var kraftig bygd og hadde gener fra "Røsneset". Bestefaren var "Stor-Lars" Røddesnes, og onkelen Petter Larsen Værnesmo ("Halt-Petter Hæsja") var en usedvanlig stor og kraftig kar med kjempekrefter. Som 18-åring løftet han 18 våger (324 kg), da han arbeidet i jernverket i Mostadmarka.

Etter at Sivert ble konfirmert i 1959, måtte han ut i arbeid. Familien oppi Åsan var stor, og den hjalp det var behov for på gården, den fikk de av de mindre søskena. Derfor måtte Sivert ut å tjene penger. Til konfirmasjonen gikk han for presten sammen med Anton Marentius Essendrup, eldste sønnen til lensmann Martin Andreas Essendrup på Moksnes (Gnr. 104 br. 2). Anton var et år eldre enn Sivert, men disse to guttene kom godt overens, og lensmannen fikk nok også et godt inntrykk av Sivert, for like etter konfirmasjonen fikk Sivert tjeneste som dreng på Moksnes, - og her ble han i mange år.

I folketellinga fra 1865 er han ført opp som "tjenestekar!" hos Essendrup på Moxnes Søndre, og han var da 21 år. Det var 12 mennesker i husholdningen på Moksnes, og de bebodde 2 hus. Antagelig bodde familien i det ene huset og tjenerskapet i det andre.

Folketelling 1865 Moxnes Søndre:

M. Essendrup, 55, f. Christiania
Lovise Essendrup, 50, hans kone
Marentius Essendrup, 22, Landbrugs Candidat
Adam Essendrup, 20, Sømand
Peder K. Essendrup, 13, Skolegut
Alf Alfred Essendrup, 11, Skolegut
Anna Marie Essendrup, 18, Datter
Johannes Nordtjern, 50, Contorist, (Frosta)
Magnus Olsen, 25, Tjenestekar!
Sivert Nielsen, 21, Tjenestekar! (red. anm.: Sivert Nielsen Lillemo)
Anna Nikoline, 19, Tjenestepige (Strinda)
Ingeborg Sivertsdr., 25, Tjenestepige

Siverts gode kamerat, Anton Marentius Essendrup druknet noen år senere, den 23 mars 1875 da han og kontorbetjent Johannes Nordtjern hadde styrt en auksjon på Hjelsvold. På veien heim gikk de gjennom isen i Slungårdshølen og Anton Marentius druknet.

Det var mens Sivert var dreng hos Essendrup at han tok navnet "Moxnes". Denne tida på lensmannsgården Moxnes bød nok på mange interessante oppgaver og han ble nok også involvert i mange interessante diskusjoner og problemstillinger, både når det gjaldt politikk og samfunnsspørsmål. Under denne tiden var det at Sivert ble fasinert av den nye revolusjonerende jernbaneteknologien. Nesten daglig ble det snakket om den mulige anleggingen av jernbane mellom "Trondhjem til Rigsgrensen", - såfremt svenskene ville bygge jernbane på den andre siden av grensa. Etter hvert ble det vedtatt i stortinget at jernbaneutbyggingen skulle finne sted, og det var da Sivert sa ifra seg odelen på Lillemo Søndre og startet sin karriere i jernbanen.

I folketellinga fra 1875 er han oppført som "logerende" hos handelsmann Iver Iversen Stendahl i Vestre gade 37 i Trondheim. Han er da ugift og "arbeidsmand ved Merakerbanen".

Den 6. januar i 1878 gifter Sivert seg med Gjertrud Nildatter Beistadtrø i Bakklandet kirke: *"Ungkarl og Materialassistent Sivert Nilsen Moxnes og Gjertrud Nilsadtter." Forlovere var Kontorbud Edvard Reppe, Kjøbmandsgaten no 44 og Jerbanearbeider Martinus Nøstvold, Lademoen."*

Gjertrud var datter av Marit Olsdatter Hembre og Nils Helmersen Beistadgjerdet.

Stasjonsmester Sivert Nilsen (Lillemo) Moxnes og kona Gjertrud

Sivert og Gjertrud fikk etter hvert 4 barn:

- Albert Wilhelm f.1879
- Nils f. 1881
- Marie f. 1883
- Olga f. 1885 gift Sckanke

Albert Wilhelm var ugift og arbeidet i Stinden Sparebank.

Nils Adolf var ugift og flyttet til Oslo hvor han var ansatt som bokholder i Hovedstyret i NSB.

Marie var også ugift og arbeidet som kasserer ved Østmarken Sykehus i Trondheim.

Olga ble gift med konduktør Ole Andreas Sckanke fra Møråker og fikk 5 barn: Gudrun f. 1905, Inger f. 1907, Johanne f. 1908, Ruth f. 1910 og Arne f. 1912. Olga ble enke mens hun gikk gravid med sitt siste barn. Som enke bodde Olga i Burangården i Trondheim sammen med kanarifuglen Petter. De siste årene var hun på Tyholt aldersheim,

I folketellingene fra 1900 og 1910 er Sivert Moxnes oppført under Strinda som "Stasjonsmester og Postaabner" og boende på Leangen Jernbanestasjon.

Leangen stasjon rundt 1900

Sivert var stasjonsmester og poståpner på Leangen i 30 år, - fra 1882 da Møråkerbanen ble åpnet, til han ble pensjonert i 1912.

På våren 1912 kjøpte han Nøysomhet på Hell, Gnr 162 br. 14, av telegrafisten ved Hell stasjon, Johannes Winter. Sivert og Gjertrud flyttet så hit og bodde her til de døde, - han i 1924 og hun året etter. På de siste årene ble Sivert noe redusert av sykdom og i kirkeboka er det oppgitt at Sivert døde av "Aareforkalkning". Han er gravlagt på Lånke kirkegård.

Nøysomhet på Hell, Gnr. 162 br. 14

Etter at Sivert og Gjertrud døde overtok sønnen Nils eiendommen på Hell. Den ble deretter brukt som feriested og i en periode utleid som bolig. Etter Nils fikk barnebarnet Arne Sckanke arveskjøte på eiendommen og han brukte den også som feriested i en periode inntil han leide ut eiendommen og senere solgte den til Jarle Engan i 1971.